

CDA
ALTENA

ALTENA MAKEN WE SAMEN

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Voorwoord	2
Onze 12 prioriteiten voor een sterk Altena	4
Onze actiepunten voor een sterk Altena	7
1 - Wonen in Altena, ruimte delen	13
2 - Gezond leven, samen sterk	16
3 – Maatschappelijke voorzieningen op orde	20
4 – Een veilige buurt	23
5 - Aantrekkelijke en goed onderhouden openbare ruimte.....	25
6 - Zuinig op ons landschap	28
7 - Een dienstbare gemeente	32
8 - Energie voor Altena	35
9 – Goed ondernemen	38
10 – Een bereikbaar Altena.....	41
11 – Ons cultureel erfgoed	45
12 – Solide financieel beleid.....	48

Voorwoord

Altena maken we samen!

CDA Altena staat met een helder verhaal midden in de samenleving. Samen met u bouwen wij dagelijks aan de mooie gemeente waarin wij mogen wonen. Waar mensen onderdeel zijn van een sterke gemeenschap en waar iedereen telt. Een gemeente waar kinderen veilig opgroeien, ouderen goede zorg krijgen en onze samenleving leeft en verbindt.

Ons verhaal

De C in CDA staat voor christendemocratie: een manier van kijken naar samenleving en politiek die draait om waarden. Waarden die diep verankerd zijn in de cultuur van Altena. De C is geen etiket, maar een moreel kompas. We wegen besluiten af op hun gevolgen voor mensen, onze gemeenschap én toekomstige generaties. Zo kiezen we voor zorgvuldigheid, verantwoordelijkheid en beleid dat standhoudt.

Het is juist de kracht van die samenleving in Altena waar wij in geloven. Waar mensen elkaar ontmoeten bij verenigingen, sportclubs, in kerken, (familie)bedrijven of gewoon in de buurt en thuis. Waar respect, waarden en normen niet ouderwets zijn, maar worden gekoesterd. Waar het algemeen belang boven het eigen belang gaat. Waar mensen verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving, omzien naar elkaar en voor elkaar zorgen. Zo geven we Altena goed door aan onze kinderen en kleinkinderen. Want: Altena maken we samen!

Focus op de basis

De gemeente moet zich richten op wat écht belangrijk is. Dat betekent betaalbare woningen, toegankelijke zorg, goede wegen, betrouwbare voorzieningen, een krachtige economie en aandacht voor onze kernen. We willen dat inwoners zich gehoord voelen en dat regels duidelijk en eerlijk zijn. Geen ingewikkelde plannen, maar praktische oplossingen die werken. Door te focussen op deze basis leggen we een stevig fundament voor de toekomst van Altena. Een gemeente waar iedereen zich thuis voelt.

Een politiek van samenwerken

Vanuit die gedachte pakken wij onze verantwoordelijkheid graag op. Wij zijn ervan overtuigd dat er een politiek van samenwerken nodig is. CDA Altena is een lokale partij met, waar nodig, korte lijnen naar de provinciale, landelijke en Europese politiek. Wij kiezen voor een hoopvolle, constructieve koers.

Onze plannen voor Altena

Voor u liggen onze plannen voor de periode 2026-2030. Ons verhaal voor Altena. Wij laten zien waar wij onze focus leggen en hoe wij willen bouwen aan de toekomst: aan een gemeenschap waar mensen tot hun recht komen en waar het goed en veilig leven is. Een verhaal gebouwd op waarden, een duidelijke koers en concrete stappen vooruit.

Bouwen aan de toekomst doen we samen

Uw steun is onmisbaar om dit verhaal voor Altena waar te maken. Wij nodigen u van harte uit om met ons mee te bouwen aan de toekomst. Want een sterke gemeenschap begint bij u. Bij jou.

Mogen wij op 18 maart op uw stem, op jouw stem rekenen?

CDA Altena

Onze 12 prioriteiten voor een sterk Altena

1

Wonen op 1 – Wij staan voor een woonbeleid dat ruimte biedt aan betaalbare woningen en dat de ontwikkeling van andere mogelijkheden om te wonen stimuleert, zodat jong én oud, in of nabij hun eigen woonplaats kunnen wonen. We sturen op korte procedures en op plannen die recht doen aan de identiteit, omvang en leefbaarheid van onze dorpen.

2

Zorg voor elkaar - Wij geloven in gemeenschappen waar mensen elkaar zien en omzien naar elkaar. Mensen staan bij ons centraal. We willen ruimte geven aan eigen kracht en staan voor tijdige en passende ondersteuning wanneer dat nodig is. Mantelzorgers verdienen daarin bijzondere aandacht. Zorg en hulp zijn dichtbij en toegankelijk, met preventie als uitgangspunt. We streven naar kwaliteit én aanvaardbare wachttijden, onder meer binnen de WMO en jeugdzorg. Vertrouwen, samenwerking en de menselijke maat vormen de basis van ons beleid.

3

Maatschappelijk voorzieningen op orde - Goede en betaalbare voorzieningen maken Altena tot een gemeente waar iedereen zich thuis kan voelen. Wij zetten in op behoud en verduurzaming van dorpshuizen als centrale ontmoetingsplekken, op voldoende sport- en beweegfaciliteiten voor jong en oud, goede schoolgebouwen en op culturele ontmoetingsplaatsen. Zo willen wij dat scholen, verenigingen en culturele en maatschappelijke organisaties het hart van onze gemeenschap kunnen vormen.

4

Een veilige buurt – Je veilig voelen in je eigen omgeving is voor iedereen belangrijk. Wij zetten in op zichtbare handhaving, preventie, samenwerking met inwoners en hulpdiensten. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat straten goed verlicht zijn en dat overlast snel en zorgvuldig wordt aangepakt. Weerbaarheid tegen digitale criminaliteit en de continuïteit van onze vrijwillige brandweerkorpsen hebben daarbij onze bijzondere aandacht.

5

Aantrekkelijke en goed onderhouden openbare ruimte - Een aantrekkelijke en goed onderhouden openbare ruimte nodigt uit tot ontmoeten, bewegen en genieten. Wij staan voor schone, hele en veilige straten, voet- en fietspaden, een klimaatadaptief rioleringsstelsel, een betrouwbaar afvalstelsel en groen dat bloeit. Door te investeren in onderhoud, duurzaamheid en toegankelijkheid blijven onze 21 kernen leefbaar en ontstaat er ruimte voor ontmoeting en verbondenheid.

6

Zuinig op ons landschap – Ons agrarisch buitengebied en open landschap willen wij behouden. In samenwerking met de agrarische sector streven wij naar zorgvuldig beheer en verantwoord grondgebruik, waarin voedselproductie en natuur in balans zijn. Daarbij staan wij voor respect voor de unieke natuur en het karakter van ons gebied

7

Dienstbare gemeente - Een dienstbare gemeente staat naast haar inwoners. Wij staan voor een gemeente die luistert, praktisch meedenkt en waar mogelijk snel handelt. Toegankelijke dienstverlening, duidelijke en begrijpelijke communicatie en ruimte voor lokale initiatieven vormen daarbij de basis. De gemeente is niet alleen een overheid, maar ook een partner die vertrouwen geeft en denkt in oplossingen vanuit het uitgangspunt ‘ja, mits’ in plaats van ‘nee, tenzij.’

8

Energie voor Altena. We willen samen werken aan een duurzame toekomst door minder energie en grondstoffen te verspillen en hergebruik te stimuleren. Energie willen we zo lokaal mogelijk opwekken en opslaan, met inzet op zonne-energie en niet op windmolens. Zo streven we naar een groen Altena én schone energie dicht bij huis.

9

Goed ondernemen - We bouwen voort op de kracht van onze lokale ondernemers en vakmanschap. Familiebedrijven in de maritieme en agrarische sector, en het brede MKB vormen de ruggengraat van onze werkgelegenheid. Wij staan voor een gemeente die ondernemerschap faciliteert en samen met onderwijs en ondernemers werkt aan sterke regionale netwerken, zodat onze economie aantrekkelijk en toekomstbestendig blijft.

10

Een bereikbaar Altena - In een uitgestrekte gemeente als Altena is goed kunnen reizen geen luxe, maar een voorwaarde om mee te kunnen doen. Wij zetten in op goede bereikbaarheid van alle dorpen, met veilige infrastructuur, sterke regionale (veer)verbindingen en tijdige aanpak van knelpunten zodat de leefbaarheid behouden blijft.

11

Beschermen en benutten van ons cultureel erfgoed - Wij zetten in op het behoud en zorgvuldig gebruik van ons cultureel erfgoed. Van monumenten en landschap tot verenigingen, muziek en tradities. Dit erfgoed moet zichtbaar en beleefbaar blijven en met trots wordt doorgegeven aan huidige en volgende generaties. Door bescherming te verbinden met gebruik, educatie en initiatieven van inwoners blijft het erfgoed een levende bron van identiteit, betrokkenheid en verbondenheid.

12

Solide financieel beleid en betaalbare lasten - Lokale lasten moeten eerlijk en betaalbaar blijven. Wij staan voor een solide financieel beleid, zodat inwoners niet worden geconfronteerd met onnodige verhogingen. Wij vinden het belangrijk dat gemeentelijke uitgaven efficiënt worden ingezet en dat keuzes uitlegbaar en zorgvuldig worden gemaakt, zodat inkomsten en uitgaven in balans blijven.

Onze actiepunten voor een sterk Altena

Wonen op 1

1

- Behouden en verruimen van de **starterslening**.
- Het **splitsen van woningen eenvoudiger** mogelijk maken
- Per kern maken we samen met de inwoners inzichtelijk welke woningbouw **de komende 10 jaar** gerealiseerd wordt.
- We zetten ons in voor meer **betaalbare woningen** voor jong én oud.
- We stimuleren bouwen met gebruik van duurzame producten.
- We geven ruimte aan **particulier initiatief** door als uitgangspunt een aandeel in de woningbouw te nemen. Dit draagt bij aan diversiteit in woonvormen en versterkt de verbondenheid met de eigen kern.
- We zetten ons in voor geclusterde woonvormen waar ontmoeting centraal staat, zoals knarrenhofjes voor ouderen, **meergeneratie-hofjes** en **mantel(zorg)woningen**.

Zorg voor elkaar

2

- We steunen initiatieven die mensen met elkaar **verbinden**.
- We willen voldoen aan de wettelijke normen voor de **wachttijden** t.b.v. WMO en jeugdwet.
- We hebben **extra aandacht voor (jonge) mantelzorgers**.
- We koesteren de **kleinere zorgverleners** in onze gemeente.
- We laten kinderen laagdrempelig kennis maken met onze lokale (sport)verenigingen door herintroductie van het programma **Sjors Sportief**.

Maatschappelijk voorzieningen op orde

3

- Wij zien dorpshuizen en MFA's als de **huiskamers van onze dorpen** en deze worden breed en veelzijdig ingezet voor én met de inwoners.
- Tarieven voor huren van sportzalen en verenigingsgebouwen **willen we verlagen**.
- We ondersteunen (sport)verenigingen en lokale initiatieven door het proces van de aanvraag van vergunningen voor evenementen **te vereenvoudigen**.
- We willen dat de gemeente een **digitaal platform** ontwikkeld waarop verenigingen en maatschappelijke organisaties hun kennis, vaardigheden en **expertise kunnen delen**, zodat zij elkaar praktisch kunnen ondersteunen en versterken.
- Wij willen dat verenigingen in onze gemeente **meer ruimte krijgen** om zelf inkomsten te genereren.
- We stimuleren **jongeren** om activiteiten te kunnen organiseren in dorpshuizen en MFA's.

Een veilige buurt

4

- We investeren extra in de **capaciteit en bevoegdheden** van de **BOA's**.
- We voorzien de voertuigen van de BOA's van een **AED**.
- We **stimuleren** en ondersteunen **buurtpreventieteams**.
- We onderzoeken de mogelijkheid van een **'polderbrigade'** in navolging van de buurtpreventieteams.
- We versterken de lokale weerbaarheid en pakken dit samen op met dorpsraden en de veiligheidsregio.
- We monitoren kritisch de **aanrijdtijden** van onze hulpdiensten.
- De continuïteit en bezetting van onze **vrijwillige brandweerkorpsen en EHBO-verenigingen** hebben onze speciale aandacht.

Aantrekkelijke en goed onderhouden openbare ruimte

5

- We zorgen dat **begraafplaatsen goed onderhouden** worden.
- We onderzoeken de haalbaarheid van in op een **natuurbegraafplaats** in Altena.
- In elke kern realiseren we minimaal één **jeux-de-boules baan** en sociale ontmoetingsplaats.
- **Speelplaatsen** worden ontmoetingsplaatsen voor jong én oud.
- We zijn zuinig op de bestaande groene open ruimte in de kernen.
- We faciliteren de mogelijkheid van **adoptie van openbaar groen**.
- We stimuleren dat medewerkers van de buitendienst zich eigenaar kunnen voelen van het openbaar groen in de dorpen waar zij dit onderhouden.
- Voor verkoeling en een aantrekkelijker leefklimaat planten we **meer bomen** in de dorpen.
- We geven prioriteit aan de **begaanbaarheid van onze voetpaden**. In het bijzonder rond zorg- en seniorenhuisvesting.

Zuinig op ons landschap

6

- We ronden de **ecologische verbindingzones** tussen de verschillende natuurgebieden in Altena af;
- We benutten de **unieke kracht van Altena** waar landbouworganisaties, (agrarische) natuurverenigingen en wildbeheereenheden samenwerken in het groene buitengebied. Zij kennen ons gebied het beste.
- De **bermen onderhouden we natuurinclusief**; op plekken waar dit de verkeersveiligheid in het geding brengt, maaien we vaker.
- We zijn **zuinig** op kwalitatief goede **landbouwgrond** en **natuur**.
- Voor **vrijkomende agrarische bedrijfslocaties** ontwikkelen een helder beleid wat sloop, herverdeling van bouw kavels, kavelruil , bouwblok splitsing of evt. herbestemming, die passend is voor de locatie, mogelijk maakt.
- We **investeren in educatie en kennis** van de lokale landbouw, natuur en voedselproductie.

Dienstbare gemeente

7

- De gemeente communiceert in **duidelijke en begrijpelijke** taal naar inwoners en ondernemers.
- Als een inwoner een vraag stelt aan de gemeente krijgt zij **binnen één week een reactie**; indien nodig wordt op locatie de vraag besproken.
- De gemeente denkt en handelt vanuit het gedachtegoed: “**ja, mits**” in plaats van “nee, tenzij”.
- Wij vinden de **menselijke maat** belangrijker dan het systeem.
- Wij geloven dat inwoners, verenigingen en ondernemers vaak het beste weten wat er nodig is in hun dorp. Daarom krijgen zij de mogelijkheid om een gemeentelijke taak of dienst over te nemen als zij denken dat het beter kan.
- Nieuwe medewerkers volgen een **introductieprogramma** over de 21 kernen van Altena, inclusief cultuur, historie, verenigingsleven en lokale initiatieven.
- We **schrappen minstens 10% van onze regels** en voorwaarden binnen vergunningen.

Energie voor Altena

8

- **Bewustwording rondom energieverbruik** en -besparing is belangrijk; De positieve rol van de **energie-coaches** willen we behouden;
- We stimuleren het **vormen van energiehubs** op bedrijventerreinen;
- We zijn **tegen windmolens** in Altena;
- We willen zoveel mogelijk energie **lokaal opwekken** en opslaan, vooral op daken en/of terreinen van woningen, (agrarische) bedrijven;
- We volgen met belangstelling alle **nieuwe innovaties** op het gebied van energiebesparing, -opwekking en -opslag, zoals bijvoorbeeld geo- en aquathermie.

Goed ondernemen

9

- Ondernemers uit Altena krijgen meer kans bij een gemeentelijke aanbestedingen.
- We **versterken** de positie van (jonge) startende ondernemers.
- We betrekken **het beroepsonderwijs** actief bij economische plannen en stimuleren de samenwerking tussen onderwijsinstellingen, bedrijven en overheid.
- Wij zijn **zuinig op onze lokale middenstand** en zijn daarom tegen een algemene winkelpenstelling op zondag.
- **Uitgifte van nieuwe bedrijfsgrond** beoordelen we mede aan de hand van de gevolgen voor arbeid, mobiliteit en energie.
- Wij blijven ons inzetten voor de realisatie van een **derde haven** in Werkendam.

Een bereikbaar Altena

10

- We realiseren meer verlichte fietspaden en hebben speciale aandacht voor de **fietsveiligheid**.
- We behouden en versterken de **veerverbindingen** als volwaardig onderdeel van de regionale bereikbaarheid.
- We blijven ons inzetten om bij de aansluiting van de **rondweg Werkendam** naar de A27, het bestaande viaduct te verbreden.
- We controleren vaker op de **maximale snelheid** binnen de bebouwde kom.
- We blijven ons inzetten voor goede openbaar vervoer voorzieningen.
- We pakken samen met de provincie het verkeersknooppunt en de openbaar vervoer hub bij **de Kromme Nol** aan.

Beschermen en benutten van ons cultureel erfgoed

11

- We zorgen voor structureel onderhoud van **monumenten** en cultuurhistorisch waardevolle plekken.
- We ondersteunen **muziekverenigingen, koren en fanfares** met passende huisvesting, subsidies en ruimte voor activiteiten.
- We onderzoeken de mogelijkheden en haalbaarheid van gedeelde faciliteiten t.b.v. het geven van **concerten en uitvoeringen**.
- We zetten cultureel erfgoed actief in bij onderwijs, dorpsactiviteiten en recreatieve routes.
- We maken **herbestemming van monumenten eenvoudiger** door mee te denken in procedures en vergunningen.
- We zoeken een **passende locatie** voor het bestaande **oorlogsmuseum**.
- We bieden vrijwilligers en erfgoedinitiatieven ondersteuning bij organisatie, financiering en uitvoering.
- Bij nieuwe ruimtelijke plannen nemen we **cultuurhistorie en landschapswaarden** mee in de afweging. Waar nodig voorkomen we met maatwerk dat ontwikkelingen geen doorgang kunnen vinden.

Solide financieel beleid en betaalbare lasten

12

- We houden ons **huishoudboekje op orde** en zadelen komende generaties niet op met onbetaalbare schulden.
- Lokale lasten houden we betaalbaar; de **OZB stijgt niet meer dan de inflatie**.
- Jaarlijks publiceren we een **begrijpelijke financiële rapportage** voor inwoners, zodat iedereen weet waar het geld naartoe gaat.
- We huren alleen extern personeel in voor **incidentele taken** en/of projecten.

WONINGZOEKENDE OP 1

Wij staan voor een woonbeleid dat ruimte biedt aan betaalbare woningen en dat de ontwikkeling van andere mogelijkheden om te wonen stimuleert, zodat jong én oud, in of nabij hun eigen woonplaats kunnen wonen. We sturen op korte procedures en op plannen die recht doen aan de identiteit, omvang en leefbaarheid van onze dorpen.

1 - Wonen in Altena, ruimte delen

Voor velen is Altena een vertrouwd thuis. Het gebied kenmerkt zich als een wijds en open landschap met goede voorzieningen verspreid over de kernen. En dat willen we behouden. Altena ligt centraal tussen steden als Utrecht, Breda, Den Bosch en Rotterdam en is daarmee een aantrekkelijk woongebied. Maar ook in Altena is de ruimte beperkt. Vanuit verschillende kanten worden claims gelegd op de beschikbare schaarse ruimte. Er is behoefte aan meer woningen, meer bedrijventerrein, opvang van water en natuur. Dat terwijl er ook voldoende ruimte over moet blijven voor de noodzakelijke voedselvoorziening.

Bouwen aan onze dorpen

Helaas is niet voor iedereen een passend en betaalbaar huis te vinden. Er zal meer gebouwd moeten worden, omdat:

- **senioren** klem zitten. Ze blijven noodgedwongen in een te groot huis wonen bij gebrek aan kleinere woningen. Of ze verhuizen naar een ander dorp waar ze niet geworteld zijn en waar het eigen mantelnetwerk ontbreekt;
- **jongeren** niet aan bod komen en noodgedwongen elders hun heil zoeken. Kennis, kunde en betrokkenheid verdwijnt hierdoor uit de streek, terwijl die hard nodig is;
- **leefbaarheid van de dorpen** wordt mede bepaald door een evenwichtige leeftijdsopbouw. Daarom is bouwen naar behoefte in elk dorp zo belangrijk;
- er een gebrek is aan **betaalbare (huur-)woningen** met een voor oud en jong.

De afgelopen jaren is er vooral aandacht geweest voor het realiseren van grotere nieuwe wijken in de grotere dorpen. Daarvoor liggen voor de komende jaren voldoende plannen op de plank.

De komende tijd wil CDA Altena dat ook meer aandacht komt voor het realiseren van nieuwe wijkjes en straatjes bij de overige dorpen. Dit om ervoor te zorgen dat voorzieningen in deze dorpen behouden blijven en de leefbaarheid óók hier op peil blijft. We willen voorkomen dat alle open plekjes in een dorp volgebouwd worden. Er dient in de bestaande dorpen voldoende groen en open ruimte beschikbaar te blijven.

Wonen en zorg

De samenleving wordt de komende jaren ouder waardoor de woon- en zorgbehoefte veranderen. Senioren en kwetsbare aandachtsgroepen zullen langer zelfstandig moeten wonen en behandeling en begeleiding zal vaker in de eigen omgeving plaatsvinden.

Het woningaanbod zal hier op aangepast moeten worden. CDA Altena pleit daarom o.a. voor nieuwe woonvormen waar een mix van mensen samen woont zonder én met een ondersteuningsbehoefte.

Mantel(zorg)woningen

Op initiatief van CDA Altena zijn de mogelijkheden voor mantelwoningen verruimd. De behoefte hieraan blijkt groot. Toch lopen mensen die in het bezit zijn van grotere percelen waar al bijgebouwen op staan regelmatig tegen beperkingen aan waarbij de regeling nog niet voldoet. Daarom zijn wij voor een verruiming van de regeling voor mantel(zorg)woningen.

Meer kansen voor eigen inwoners

Wij zijn voor mogelijkheden om eigen inwoners meer kans op een woning te bieden. Het oprichten van een gemeentelijk woonfonds en actieve grondpolitiek zijn maatregelen waarmee we werk maken van het realiseren van meer woningen voor eigen inwoners. Zo denken we aan bouw van huurwoningen voor het middensegment onder eigen beheer. Ook erfpachtconstructies of variaties hierop zijn bespreekbaar.

Onze actiepunten:

- Behouden en verruimen van de **starterslening**.
- Het **splitsen van woningen eenvoudiger** mogelijk maken
- Per kern maken we samen met de inwoners inzichtelijk welke woningbouw **de komende 10 jaar** gerealiseerd wordt.
- We zetten ons in voor meer **betalbare woningen** voor jong én oud.
- We stimuleren bouwen met gebruik van duurzame producten.
- We geven ruimte aan **particulier initiatief** door als uitgangspunt een aandeel in de woningbouw te nemen. Dit draagt bij aan diversiteit in woonvormen en versterkt de verbondenheid met de eigen kern.
- We zetten ons in voor geclusterde woonvormen waar ontmoeting centraal staat, zoals knarrenhofjes voor ouderen, **meergeneratie-hofjes** en **mantel(zorg)woningen**.

ZORG VOOR ELKAAR

Wij geloven in gemeenschappen waar mensen elkaar zien en omzien naar elkaar. Mensen staan bij ons centraal. We willen ruimte geven aan eigen kracht en staan voor tijdige en passende ondersteuning wanneer dat nodig is. Mantelzorgers verdienen daarin bijzondere aandacht. Zorg en hulp zijn dichtbij en toegankelijk, met preventie als uitgangspunt. We streven naar kwaliteit én aanvaardbare wachttijden, onder meer binnen de WMO en jeugdzorg. Vertrouwen, samenwerking en de menselijke maat vormen de basis van ons beleid.

2 - Gezond leven, samen sterk

Gezondheid is veel meer dan de afwezigheid van ziekte. Een gezonde samenleving begint bij mensen die meedoen, zich gezien voelen en die naar elkaar omzien. Het CDA gelooft in de kracht van de gemeenschap: van gezinnen, verenigingen, kerken, scholen, mantelzorgers en zorgprofessionals. Samen zorgen we voor elkaar, jong én oud, waarbij we eigen kracht stimuleren en zorgen dat passende ondersteuning altijd tijdig beschikbaar is wanneer dat nodig is.

Wij hebben de ambitie om een omgeving te bouwen waarin mensen gezond en in verbondenheid kunnen leven. Veel problemen ontstaan immers niet in het ziekenhuis, maar in het dagelijks leven: door schulden, ongezonde leefgewoonten, verslavingen of doordat mensen zich eenzaam voelen. Daarom zetten wij stevig in op preventie, het versterken van onderlinge verbondenheid en het ondersteunen van initiatieven die mensen met elkaar verbinden. Zo bouwen we aan een sterker Altena.

We investeren in de menselijke maat: dichtbij, toegankelijk en met vertrouwen. Digitalisering kan ondersteunen, maar mag nooit het persoonlijke contact vervangen. Dat betekent ook dat we blijven inzetten op fysieke loketten en laagdrempelige hulp, zoals digitale ondersteuning via bibliotheken en trainingen voor senioren en laaggeletterden. Kleine zorgverleners in onze gemeente koesteren we, omdat zij vaak het verschil maken in nabijheid en persoonlijke aandacht.

Jongeren gezond en kansrijk laten opgroeien

We willen dat iedere jongere de kans krijgt om gezond, veilig en kansrijk op te groeien. In lijn met de landelijke Hervormingsagenda Jeugd bouwen we lokaal verder aan een stevig lokaal team die snel en dichtbij hulp kan bieden, zonder onnodige drempels. We versterken de samenwerking tussen scholen, jeugdgezondheidszorg, sportverenigingen, kerken en welzijnsorganisaties, zodat problemen vroeg gesignaleerd en opgepakt worden. Zo voorkomen we dat kleine problemen groot worden, en bouwen we samen met jongeren aan een sterke en verbonden gemeenschap. Zwaardere jeugdhulp organiseren we regionaal, samen met onze buurgemeenten, zodat deze deskundig, beschikbaar én betaalbaar blijft. In Altena blijven we inzetten op het vergroten van mentale weerbaarheid van jongeren en het versterken van opvoedondersteuning voor ouders.

Ouderen: waardig ouder worden in eigen omgeving

Ouderen zijn van grote waarde voor onze samenleving, als mantelzorger, vrijwilliger, goede buur of familielid. CDA Altena staat voor een gemeente waarin ouderen met vertrouwen oud kunnen worden, midden in hun eigen dorp. We zetten in op passende zorg dichtbij huis, levensloopbestendig wonen, samenredzaamheid en sterke netwerken die eenzaamheid tegengaan. Ook willen we dat ouderen actief kunnen blijven meedoen, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk, verenigingen en ontmoetingsplekken. Oud worden in Altena moet veilig, verbonden én zinvol zijn, waarbij ouderen niet aan de zijlijn staan, maar de ruimte krijgen om mee te doen en van betekenis te blijven voor de gemeenschap.

Tegen eenzaamheid en armoede, vóór ontmoeting en nabijheid

Eenzaamheid raakt alle generaties. CDA Altena gelooft in de kracht van gemeenschapszin en wil actief investeren in ontmoetingen tussen generaties. We ondersteunen en versterken ontmoetingsplekken in onze dorpen, zoals dorpshuizen, verenigingen en kerken. Het zijn plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en zich gezien voelen. Armoede mag nooit leiden tot uitsluiting of isolement. Daarom maken we regelingen begrijpelijker en beter bereikbaar. Ook ondersteunen we initiatieven die mensen met elkaar verbinden en nieuwe kansen bieden.

Samen sterk, een Altena voor iedereen

Inclusie betekent voor het CDA Altena dat iedereen ongeacht leeftijd, achtergrond of situatie kan meedoen in het dagelijks leven en zich welkom voelt in onze dorpen. Dat betekent dat we drempels wegnemen die mensen nu nog tegenhouden om mee te doen. Denk aan ingewikkelde regelingen die moeilijk te begrijpen zijn, gebouwen die niet goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking, of situaties waarin inwoners niet de juiste ondersteuning kunnen vinden. We zorgen dat inwoners makkelijk de weg vinden naar hulp, activiteiten en verenigingen en dat kwetsbare groepen niet tussen wal en schip vallen. We versterken sociale verbindingen door ontmoetingsplekken te ondersteunen, vrijwilligersinitiatieven te stimuleren en samenwerking te zoeken met scholen, kerken, verenigingen en zorgorganisaties. Zo bouwen we aan een Altena waar iedereen zijn of haar plek heeft, gezien wordt en kan bijdragen aan een sterke gemeenschap.

Onze actiepunten:

- We steunen initiatieven die mensen met elkaar **verbinden**.
- We willen voldoen aan de wettelijke normen voor de **wachttijden** t.b.v. WMO en jeugdwet.
- We hebben **extra aandacht voor (jonge) mantelzorgers**.
- We koesteren de **kleinere zorgverleners** in onze gemeente.
- We laten kinderen laagdrempelig kennis maken met onze lokale (sport)verenigingen door herintroductie van het programma **Sjors Sportief**.

MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN OP ORDE

Goede en betaalbare voorzieningen maken Altena tot een gemeente waar iedereen zich thuis kan voelen. Wij zetten in op behoud en verduurzaming van dorpshuizen als centrale ontmoetingsplekken, op voldoende sport- en beweegfaciliteiten voor jong en oud, goede schoolgebouwen en op culturele ontmoetingsplaatsen. Zo willen wij dat scholen, verenigingen en culturele en maatschappelijke organisaties het hart van onze gemeenschap kunnen vormen.

3 – Maatschappelijke voorzieningen op orde

Dorpshuizen / MFA's

In onze dorpen vormen dorpshuizen, sportaccommodaties en MFA's het **kloppend hart** van de gemeenschap. Het zijn plekken waar mensen elkaar ontmoeten, waar verenigingen thuishoren, en waar jong en oud zich verbonden voelen met hun leefomgeving. Juist in een tijd waarin gemeenschapszin onder druk staat, zorgen deze maatschappelijke voorzieningen voor die onmisbare herkenning en samenhang. Wij vinden dan ook dat deze door de gemeente goed ondersteund moeten worden. Of deze gebouwen nu in het bezit zijn van de gemeente of van een zelfstandige stichting of vereniging. Daarbij **waarderen wij de inzet van vrijwilligers** extra.

Verenigingsleven

Altena heeft een rijk palet aan verenigingen. Hierdoor bruist het van activiteiten van én door vrijwilligers. Deze dragen bij aan saamhorigheid, levendigheid en creativiteit in de samenleving. Voor onze jeugd is ook het verenigingsleven vormend op hun weg naar volwassenheid. Maar het verenigingsleven staat onder druk. Vrijwilligers zijn schaars en ledenbestanden kalven af.

De waardering voor het verenigingsleven uit zich niet alleen in (financiële) ondersteuning, goede dienstverlening en accommodaties, maar ook in bestuurlijke belangstelling. De gemeente handelt verenigingsproof, door goede randvoorwaarden te scheppen. Wij willen dat verenigingen in Altena **meer ruimte krijgen** om zelfinkomsten te genereren

Combineren van functies

Niet elke voorziening kan aanwezig zijn in elk dorp, dat is onbetaalbaar. Grotere accommodaties zoals bijvoorbeeld een voetbalveld of sporthal worden in de praktijk “**gedeeld**” door meerdere dorpen. Daar waar dit mogelijk is én van onderop wordt ondersteund door verenigingen ondersteunen wij dit. We dragen er zorg voor dat dergelijke gedeelde accommodaties verspreid aanwezig zijn in ons uitgestrekt gebied. De dorpshuizen en MFA's gebruiken we voor zoveel mogelijk activiteiten. Ook daar benutten we de ruimtes extra goed door deze zo **laagdrempelig mogelijk open te stellen** voor onze inwoners én verenigingen en bedrijven.

Onze actiepunten

- Wij zien dorpshuizen en MFA's als de **huiskamers van onze dorpen** en deze worden breed en veelzijdig ingezet voor én met de inwoners.
- Tarieven voor huren van sportzalen en verenigingsgebouwen **willen we verlagen**.
- We ondersteunen (sport)verenigingen en lokale initiatieven door het proces van de aanvraag van vergunningen voor evenementen **te vereenvoudigen**.
- We willen dat de gemeente een **digitaal platform** ontwikkeld waarop verenigingen en maatschappelijke organisaties hun kennis, vaardigheden en **expertise kunnen delen**, zodat zij elkaar praktisch kunnen ondersteunen en versterken.
- Wij willen dat verenigingen in onze gemeente **meer ruimte krijgen** om zelf inkomsten te genereren.
- We stimuleren **jongeren** om activiteiten te kunnen organiseren in dorpshuizen en MFA's.

EEN VEILIGE BUURT

Je veilig voelen in je eigen omgeving is voor iedereen belangrijk. Wij zetten in op zichtbare handhaving, preventie, samenwerking met inwoners en hulpdiensten. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat straten goed verlicht zijn en dat overlast snel en zorgvuldig wordt aangepakt. Weerbaarheid tegen digitale criminaliteit en de continuïteit van onze vrijwillige brandweerkorpsen hebben daarbij onze bijzondere aandacht.

4 – Een veilige buurt

Een gemeente waar inwoners zich veilig voelen

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een leefbare gemeente. Wij zetten ons in voor veilige wegen, **goed verlichte fietsroutes** tussen de kernen en een duidelijke aanpak van verkeersoverlast. Criminaliteit, ondermijning, vandalisme en alcohol- en drugsoverlast worden daadkrachtig aangepakt, met een actieve rol voor handhaving om overlast te voorkomen.

Tegelijkertijd geloven we dat **echte veiligheid** begint bij een **hechte gemeenschap**. Door elkaar te kennen en betrokken te zijn versterken we de sociale cohesie. We willen jongeren actief betrekken bij hun omgeving en positief gedrag stimuleren. Dit doen we samen met scholen, verenigingen, ondernemers, buurtinitiatieven en ouders.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat **hulpdiensten snel ter plaatse** kunnen zijn. We letten daarom op de aanrijtijden, de bezetting van brandweerposten en de beschikbaarheid van huisartsenposten in de regio.

We willen dat Altena een voortrekkersrol neemt in het **verhogen van de (lokale) weerbaarheid** door in samenwerking met onder andere dorpsraden en de veiligheidsregio te kijken naar crisisteams en lokale steunpunten in bijvoorbeeld dorpshuizen.

Veiligheid ontstaat niet alleen door regels en handhaving, maar vooral door een gemeenschap die **naar elkaar omziet en elkaar aanspreekt**. Zo bereiken we échte veiligheid.

Onze actiepunten:

- We investeren extra in de **capaciteit en bevoegdheden** van de BOA's.
- We voorzien de voertuigen van de BOA's van een **AED**.
- We stimuleren en ondersteunen buurtpreventieteams.
- We versterken de lokale weerbaarheid en pakken dit samen op met dorpsraden en de veiligheidsregio.
- We onderzoeken de mogelijkheid van een 'polderbrigade' in navolging van de buurtpreventieteams.
- We monitoren kritisch **de aanrijdtijden** van onze hulpdiensten.
- De continuïteit en bezetting van **onze vrijwillige brandweerkorpsen en EHBO-verenigingen** hebben onze speciale aandacht.

AANTREKKELIJKE EN GOED ONDERHOUDEN OPENBARE RUIMTE

Een aantrekkelijke en goed onderhouden openbare ruimte nodigt uit tot ontmoeten, bewegen en genieten. Wij staan voor schone, hele en veilige straten, voet- en fietspaden, een klimaatadaptief rioleringsysteem, een betrouwbaar afvalstelsel en groen dat bloeit. Door te investeren in onderhoud, duurzaamheid en toegankelijkheid blijven onze 21 kernen leefbaar en ontstaat er ruimte voor ontmoeting en verbondenheid.

5 - Aantrekkelijke en goed onderhouden openbare ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Het is de plek waar we elkaar ontmoeten, bewegen, ontspannen en samenleven. Hoe onze straten, paden, pleinen en groene ruimtes zijn ingericht en onderhouden, bepaalt in hoge mate de kwaliteit van leven in Altena.

Duurzaam investeren

De kwaliteit van de openbare ruimte vraagt om blijvende aandacht. Goed onderhoud voorkomt achteruitgang, vergroot de veiligheid en zorgt ervoor dat dorpen prettig blijven om in te wonen. Wij kiezen ervoor om de openbare ruimte op orde te houden en gericht te verbeteren waar dat nodig is. Schoon, heel en veilig is daarbij de basis. De begaanbaarheid van de trottoirs hebben daarbij prioriteit.

De openbare ruimte is een samenhangend geheel. Onderhoud, inrichting, groen en water staan niet los van elkaar, maar moeten op elkaar aansluiten en passen bij het karakter van onze kernen en het landschap van Altena. Wat we aanleggen, moet duurzaam zijn en op een verantwoorde manier beheerd kunnen worden. Zo voorkomen we dat problemen worden doorgeschoven naar de toekomst.

De openbare ruimte moet toegankelijk zijn voor iedereen, van jong tot oud, en aansluiten bij het dagelijks gebruik door onze inwoners. Daarbij kijken we niet alleen naar vandaag, maar ook naar morgen. Veranderingen in het klimaat en in het gebruik van de openbare ruimte vragen om oplossingen die meebewegen en voorbereid zijn op de toekomst.

Gedeelde verantwoordelijkheid

Wij geloven in gedeelde verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Inwoners, ondernemers en de gemeente dragen samen zorg voor de leefomgeving. Door inwoners te betrekken en ruimte te geven aan initiatief versterken we eigenaarschap, omzien naar elkaar en verbondenheid in onze kernen. Dat maakt de openbare ruimte niet alleen beter beheerd, maar ook sterker gedragen en bevordert de gemeenschapszin.

Met deze uitgangspunten investeren we gericht in een openbare ruimte die werkt, toekomstbestendig is en bijdraagt aan sterke, leefbare en hechte gemeenschappen in heel Altena.

Onze actiepunten

- We zorgen dat **begraafplaatsen goed onderhouden** worden.
- We onderzoeken de haalbaarheid van in op een **natuurbegraafplaats** in Altena.
- In elke kern realiseren we minimaal één **jeux-de-boules baan** en sociale ontmoetingsplaats.
- **Speelplaatsen** worden ontmoetingsplaatsen voor jong én oud.
- We zijn zuinig op de bestaande groene open ruimte in de kernen.
- We faciliteren de mogelijkheid van **adoptie van openbaar groen**.
- We stimuleren dat medewerkers van de buitendienst zich eigenaar kunnen voelen van het openbaar groen in de dorpen waar zij dit onderhouden.
- Voor verkoeling en een aantrekkelijker leefklimaat planten we **meer bomen** in de dorpen.
- We geven prioriteit aan de **begaanbaarheid van onze voetpaden**. In het bijzonder rond zorg- en seniorenhuisvesting.

A large, leafy tree stands in a field of tall grass and yellow wildflowers. A dirt path leads from the bottom left towards the tree. In the background, a small house with a red roof is visible under a cloudy sky.

ZUINIG OP ONS LANDSCHAP

Ons agrarisch buitengebied en open landschap willen wij behouden. In samenwerking met de agrarische sector streven wij naar zorgvuldig beheer en verantwoord grondgebruik, waarin voedselproductie en natuur in balans zijn. Daarbij staan wij voor respect voor de unieke natuur en het karakter van ons gebied

6 - Zuinig op ons landschap

Altena produceert voedsel met waardering voor natuur

Altena is van oudsher een gebied van boeren, tuinders en ondernemende mensen. Met vakmanschap wordt hier voedsel geproduceerd, kennis gedeeld en gewerkt aan de toekomst van ons platteland. Agrarische ondernemers zijn niet alleen producenten, maar ook beheerders van het landschap en dragers van cultuur, historie en vernieuwing. Dankzij hun deskundigheid en inzet is Altena een sterke schakel in de Nederlandse voedselketen.

Het landschap, met dijken, polders, akkers, boerderijen en 21 karakteristieke kernen, is waardevol en uniek. Die kwaliteit willen we behouden én versterken, door ruimte te geven aan ontwikkelingen die passen bij het landschap en het groene buitengebied, waar natuur en boerenleven samenkomen.

Toekomstgerichte landbouw

(Jonge) boeren verdienen toekomstperspectief. Wij willen dat zij kunnen door ontwikkelen, innoveren en bijdragen aan een gezonde bodem en een vitaal landschap. Ondernemerschap moet lonen: boeren moeten een eerlijke prijs kunnen ontvangen en ruimte hebben om zich te ontwikkelen. De gemeente helpt hen hierbij met een helder vergunningstraject met zo kort mogelijke doorlooptijden. Zo blijven vakmanschap, innovatie en continuïteit de basis van een sterke agrarische sector.

Verbinding tussen mens, voedsel en landschap

De afstand tussen consument en boer is groter geworden, terwijl de behoefte aan lokaal voedsel, korte ketens en zicht op herkomst groeit. Wij willen boeren, inwoners en consumenten dichterbij elkaar brengen door korte ketens te stimuleren, lokale producten zichtbaar te maken en voedsel- en natuureducatie te ondersteunen. Ook zien wij het boerenland als een waardevolle plek voor zorg, educatie en maatschappelijke activiteiten. Zo groeit waardering voor ons landschap en voor de mensen die daarin werken.

Sterk en herkenbaar landschap

Onze polders, dijken en waterlopen bepalen het gezicht van Altena. Wij willen de biodiversiteit langs sloten en dijken versterken, landschapselementen herstellen en nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zorgvuldig inpassen in het bestaande landschap. Zo blijft Altena aantrekkelijk en in balans voor bewoners, ondernemers en bezoekers.

Balans tussen economie en leefomgeving

Duurzame ontwikkeling vraagt om evenwicht. Door samen te werken met agrarische ondernemers, bedrijven en natuurorganisaties verbeteren we de kwaliteit van de leefomgeving en maken we keuzes voor ruimte t.b.v. woningbouw, ondernemerschap en infrastructuur. Investerings in waterbeheer, klimaatbestendigheid en innovatieve technieken dragen bij aan een toekomstgerichte gemeente. Gebiedsgerichte oplossingen ondersteunen zowel de landbouwtransitie als bredere opgaven rond klimaat, milieu en economie.

Boeren, bedrijven en gebiedspartijen beschikken over waardevolle gebiedskennis. Door hen vanaf het begin te betrekken bij beleid ontstaan oplossingen die passen bij de praktijk en kunnen rekenen op breed draagvlak.

Behouden en versterken van landbouwgrond

Wij staan voor het behoud en de bescherming van goede landbouwgronden, zodat Altena ook in de toekomst kan bijdragen aan regionale voedselvoorziening en een groen buitengebied. Tegelijk erkennen we dat landbouwgrond meerdere functies kan vervullen, zoals natuur, wateropvang, woningbouw, infrastructuur en energietransitie. Door kavelruil te faciliteren ontstaat ruimte voor bedrijven zonder opvolging én voor (jonge) boeren die willen doorgroeien of extensiveren. Zo maken we zorgvuldige keuzes in de totale ruimtevraag.

Toekomst voor vrijkomende agrarische locaties

Voor vrijkomende agrarische bedrijfslocaties ontwikkelen een helder beleid wat sloop, herverdeling van bouwkavels, kavelruil, bouwblok splitsing of evt. herbestemming, die passend is voor de locatie, mogelijk maakt. Zo houden we het buitengebied leefbaar, veilig en toekomstgericht.

Onze actiepunten

- We ronden de **ecologische verbindingzones** tussen de verschillende natuurgebieden in Altena af;
- We benutten de **unieke kracht van Altena** waar landbouworganisaties, (agrarische) natuurverenigingen en wildbeheereenheden samenwerken in het groene buitengebied. Zij kennen ons gebied het beste.
- De **bermen onderhouden we natuurinclusief**; op plekken waar dit de verkeersveiligheid in het geding brengt, maaien we vaker.
- We zijn **zuinig** op kwalitatief goede **landbouwgrond** en **natuur**.
- Voor **vrijkomende agrarische bedrijfslocaties** ontwikkelen een helder beleid wat sloop, herverdeling van bouw kavels, kavelruil , bouwblok splitsing of evt. herbestemming, die passend is voor de locatie, mogelijk maakt.
- We **investeren in educatie en kennis** van de lokale landbouw, natuur en voedselproductie.

EEN DIENSTBARE GEMEENTE

Een dienstbare gemeente staat naast haar inwoners. Wij staan voor een gemeente die luistert, praktisch meedenkt en waar mogelijk snel handelt. Toegankelijke dienstverlening, duidelijke en begrijpelijke communicatie en ruimte voor lokale initiatieven vormen daarbij de basis. De gemeente is niet alleen een overheid, maar ook een partner die vertrouwen geeft en denkt in oplossingen vanuit het uitgangspunt 'ja, mits' in plaats van 'nee, tenzij.'

7 - Een dienstbare gemeente

Een dienstbare gemeente

Wij zetten ons in voor een gemeente die dicht bij haar inwoners staat en hen met een open houding ondersteunt. We stimuleren de ingezette cultuurverandering **van ‘nee, maar’ naar ‘ja, mits’**. Dienstbaarheid en service moeten hoog in het vaandel staan. Daarom verwachten we dat vragen en klachten tijdig en zorgvuldig worden beantwoord. Een gemotiveerd “nee” is óók een antwoord. Meldingen over de openbare ruimte worden binnen een week aangepakt, en als dit niet lukt, wordt dat helder gecommuniceerd. De organisatie sluit aan bij wat in de verschillende kernen leeft, toont lef en creativiteit, denkt in oplossingen en spreekt in begrijpelijke taal. We staan voor een lerende gemeente en evalueren jaarlijks de meldingen en klachten die binnenkomen en koppelen daar concrete acties aan.

Een zichtbare en betrokken gemeente

Wij willen dat gemeentelijk **beleid begrijpelijk en uitlegbaar** is. Beleidskeuzes worden daarom helder toegelicht, zodat inwoners begrijpen waarom besluiten worden genomen. We willen meer investeren in zichtbaar toezicht en handhaving, zodat inwoners zich veilig en gehoord voelen. Gemeentelijke medewerkers verdiepen zich in de cultuur en historie van de streek: dat versterkt de verbinding. Medewerkers komen op locatie wanneer dit van waarde is voor de besluitvorming.

Een gemeente die vertrouwt op haar inwoners

Wij geloven in de **kracht van de samenleving**. Inwoners worden daarom in een vroeg stadium betrokken bij projecten in hun buurt, niet pas wanneer plannen al vaststaan. We vertrouwen op het zelforganiserend vermogen van inwoners, maar laten niemand vallen die hulp nodig heeft. Zo **zien we om naar elkaar**. Heldere, eerlijke en voorspelbare **communicatie** is hierbij essentieel: inwoners moeten weten waar ze aan toe zijn. Daarnaast zetten we actiever in op de **weerbaarheid van onze gemeenschap** tegen rampen, crises en digitale criminaliteit.

Onze actiepunten:

- De gemeente communiceert in **duidelijke en begrijpelijke** taal naar inwoners en ondernemers.
- Als een inwoner een vraag stelt aan de gemeente krijgt zij **binnen één week een reactie**; indien nodig wordt op locatie de vraag besproken.
- De gemeente denkt en handelt vanuit het gedachtegoed: “**ja, mits**” in plaats van “nee, tenzij”.
- Wij vinden de **menselijke maat** belangrijker dan het systeem.
- Wij geloven dat inwoners, verenigingen en ondernemers vaak het beste weten wat er nodig is in hun dorp. Daarom krijgen zij de mogelijkheid om een gemeentelijke taak of dienst over te nemen als zij denken dat het beter kan.
- Nieuwe medewerkers volgen een **introductieprogramma** over de 21 kernen van Altena, inclusief cultuur, historie, verenigingsleven en lokale initiatieven.
- We **schrappen minstens 10% van onze regels** en voorwaarden binnen vergunningen.

ENERGIE VOOR ALTENA

We willen samen werken aan een duurzame toekomst door minder energie en grondstoffen te verspillen en hergebruik te stimuleren. Energie willen we zo lokaal mogelijk opwekken, met inzet op zonne-energie en niet op windmolens. Zo streven we naar een groen Altena én schone energie dicht bij huis.

8 - Energie voor Altena

De energie van Altena; sterk van binnenuit, klaar voor de toekomst.

Altena is in beweging. Op het gebied van energie bouwen we verder aan een gemeente die klaar is voor de toekomst: veerkrachtig, gezond en leefbaar voor onszelf én voor de generaties na ons. Wat we vandaag doen, bepaalt hoe onze kinderen morgen kunnen wonen, werken en ondernemen. Daarom maken we bewuste keuzes en gaan we zorgvuldig om met onze groene buitenomgeving, buitengebied, onze dorpen en onze gemeenschap.

Duurzaamheid begint bij bezinning: leven we in balans met wat onze aarde aankan? Die (verantwoordelijkheid dragen we samen; inwoners, (agrarische) ondernemers, organisaties én de gemeente. Door minder energie en grondstoffen te verspillen en hergebruik te stimuleren, werken we stap voor stap aan een meer duurzame en circulaire gemeente.

Ook in Altena kennen we periodes van droogte, wateroverlast en is er sprake van bodemdaling. Dat vraagt om maatregelen die ons unieke landschap, met rivieren, polders, boerderijen en dorpen, beschermen én versterken. Oplossingen moeten passen bij het karakter van Altena en bijdragen aan een gezonde leefomgeving.

De energietransitie brengt uitdagingen met zich mee, maar biedt ook kansen. Steeds meer inwoners en ondernemers zetten stappen met zonnepanelen op daken, efficiënter energiegebruik, lokale energiecoöperaties en met innovatie in de maakindustrie. Zo laten we zien dat vernieuwing en realisme hand in hand kunnen gaan.

De weg naar een duurzame toekomst vraagt om keuzes die haalbaar, betaalbaar en gedragen zijn. Altena beschikt over kennis, ruimte en betrokkenheid. Door (agrarische) bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners samen te laten werken, ontstaan oplossingen die passen bij onze schaal, onze identiteit en onze manier van doen.

Energie uit onze eigen kernen

Wij willen naast energiebesparing zoveel mogelijk energie lokaal opwekken en opslaan, bij voorkeur op bestaande daken van woningen, bedrijven en boerderijen. Dat houdt het landschap open, sluit aan bij onze omgeving en helpt energiekosten beheersbaar te houden. We zetten in op zonne-energie en niet op windmolens in Altena.

Daarnaast staan we open voor nieuwe en bewezen technieken, zoals aquathermie, energieopslag en warmtewinning uit groene reststromen. Door energie lokaal op te wekken en slimmer te gebruiken, wordt Altena minder afhankelijk van externe bronnen en bouwen we aan een toekomstbestendig en groen energiesysteem, dicht bij huis.

Onze actiepunten:

- **Bewustwording rondom energieverbruik** en -besparing is belangrijk;
- De positieve rol van de **energie-coaches** willen we behouden;
- We stimuleren het **vormen van energiehubs** op bedrijventerreinen;
- We zijn **tegen windmolens** in Altena;
- We willen zoveel mogelijk energie **lokaal opwekken** en opslaan, vooral op daken en/of terreinen van woningen, (agrarische) bedrijven;
- We volgen met belangstelling alle **nieuwe innovaties** op het gebied van energiebesparing, -opwekking en -opslag, zoals bijvoorbeeld geo- en aquathermie.

GOED ONDERNEMEN

We bouwen voort op de kracht van onze lokale ondernemers en vakmanschap. Familiebedrijven in de maritieme en agrarische sector, en het brede MKB vormen de ruggengraat van onze werkgelegenheid. Wij staan voor een gemeente die ondernemerschap faciliteert en samen met onderwijs en ondernemers werkt aan sterke regionale netwerken, zodat onze economie aantrekkelijk en toekomstbestendig blijft.

9 – Goed ondernemen

Sterke lokale economie

Een **sterke lokale economie** is de basis voor een hechte en veerkrachtige samenleving. Daarom kiest het CDA voor een economisch beleid dat ondernemers de ruimte geeft om te groeien, te innoveren en bij te dragen aan een goede samenleving. In Altena bouwen we op de **kracht van onze lokale ondernemers**: familiebedrijven, agrarische bedrijven en het brede MKB vormen de ruggengraat van onze werkgelegenheid en onze gemeenschap.

We investeren in een **toekomstbestendige economie** waarin duurzaamheid en ondernemerschap hand in hand gaan. Samen met het bedrijfsleven werken we aan oplossingen voor netcongestie en vergroten we onze energieonafhankelijkheid. De gemeente faciliteert ondernemerschap actief en versterkt het regionale netwerk door nauwe samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. Startende ondernemers krijgen extra ondersteuning en bedrijven uit Altena krijgen meer kansen bij gemeentelijke aanbestedingen, zodat lokaal ondernemerschap daadwerkelijk wordt beloond.

Het **beroepsonderwijs** wordt actief betrokken bij economische plannen, zodat jongeren worden opgeleid voor de banen van vandaag én morgen. Zo versterken we de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en houden we talent in onze regio.

We zijn zuinig op **onze lokale middenstand**. Daarom kiest het CDA voor rust op zondag en zijn we tegen een algemene winkelpenning. Bij de uitgifte van nieuwe bedrijfsgrond beoordelen we de gevolgen op het gebied van arbeid, mobiliteit en energie, zodat **groei verantwoord en toekomstgericht** plaatsvindt. Daarnaast blijven we ons inzetten voor de realisatie van een derde haven in Werkendam, als belangrijke motor voor regionale economie en logistiek.

Met deze keuzes zorgen we voor een sterke, duurzame en lokale economie waarin ondernemers kunnen floreren en onze gemeenschap vooruitkomt.

Arbeidsmigranten

Ook in Altena wonen en werken veel arbeidsmigranten. Wij willen dat er een eerlijke balans tussen werk en wonen. Wij vinden dat deze op een nette manier gehuisvest moeten worden zonder dat er sprake is van overlast. Huizen in de dorpen dienen zoveel mogelijk beschikbaar te zijn voor de lokale inwoners en niet voor huisjesmelkers.

Arbeidsmigranten verdienen goede, centrale huisvesting, zodat zij hier veilig en prettig kunnen verblijven. Tegelijk vinden we het belangrijk dat bedrijven die zich vestigen of uitbreiden, bijdragen aan onze lokale economie en gemeenschap. Bedrijven waarbij het aantal arbeidsmigranten veel groter is dan het aantal inwoners uit Altena, passen niet bij die visie. Daarom zijn we voor:

- Alleen huisvesting van arbeidsmigranten die ook werkzaam in Altena.
- Nette centrale huisvestingsmogelijkheden voor arbeidsmigranten zoals aan de Kromme Nol in Wijk en Aalburg (≤ 200 personen).
- Spreiding van deze locaties over Altena.
- Beperken van de mogelijkheden voor huisvesting van arbeidsmigranten in de dorpen.
- Beperken van de vestiging of uitbreiding van niet bedrijven die niet of beperkt bijdragen aan de lokale economie maar wel veel arbeidsmigranten nodig hebben.

Onze actiepunten:

- Ondernemers uit Altena krijgen meer kans bij een gemeentelijke aanbestedingen.
- We **versterken** de positie van (jonge) startende ondernemers.
- We betrekken **het beroepsonderwijs** actief bij economische plannen en stimuleren de samenwerking tussen onderwijsinstellingen, bedrijven en overheid.
- Wij zijn **zuinig op onze lokale middenstand** en zijn daarom tegen een algemene winkelpenstelling op zondag.
- **Uitgifte van nieuwe bedrijfsgrond** beoordelen we mede aan de hand van de gevolgen voor arbeid, mobiliteit en energie.
- Wij blijven ons inzetten voor de realisatie van een **derde haven** in Werkendam.

EEN BEREIKBAAR ALTENA

In een uitgestrekte gemeente als Altena is goed kunnen reizen geen luxe, maar een voorwaarde om volwaardig mee te kunnen doen. Wij zetten in op goede bereikbaarheid van alle dorpen, met veilige infrastructuur, sterke regionale (veer)verbindingen en tijdige aanpak van knelpunten zodat de leefbaarheid behouden blijft.

10 – Een bereikbaar Altena

Mobiliteit in Altena: onderweg naar een verbonden toekomst.

Mobiliteit raakt ons allemaal. Het bepaalt of je veilig naar school fietst, op tijd op je werk komt, je familie kunt bezoeken of met gemak een boodschap kunt doen in een dorp verderop. In een uitgestrekte gemeente als Altena is goed kunnen reizen geen luxe, maar een voorwaarde om volwaardig mee te kunnen doen. Als CDA Altena willen we dat iedereen, dus jong, oud, forens, ondernemer, sporter, vrijwilliger, zich vrij en veilig kan verplaatsen. Mobiliteit moet verbinden, niet belemmeren. Daarom bouwen we aan een Altena dat bereikbaar blijft, waarin verkeersveiligheid vanzelfsprekend is en waarin duurzame keuzes passen bij het leven op het platteland.

Bereikbaarheid van alle kernen

Altena is een gemeente met twintig dorpen en één stad, omringd door water en gevormd door uitgestrekte polders. Die ligging maakt ons uniek, maar vraagt ook om sterke en betrouwbare verbindingen. Want elke kern, hoe klein ook, moet goed bereikbaar blijven. Daarom staat CDA Altena voor veilige en betrouwbare wegen, fietspaden en bruggen, en voor sterke verbindingen met de A27, N267 en N322, waar veel van onze inwoners en ondernemers dagelijks op vertrouwen.

Onze veren, die al generaties lang ‘het eiland’ Altena verbinden met de steden en dorpen aan de overzijde van de Merwede en de (Oude) Maas, zien wij als volwaardig openbaar vervoer. Dat blijven we krachtig uitdragen richting de provincie. Daarnaast maken we fietsen aantrekkelijker door comfortabele en goed verlichte routes te realiseren tussen dorpen, scholen en bedrijven. Ook zorgen we dat bedrijventerreinen goed bereikbaar zijn, zonder dat de dorpskernen worden belast met onveilige of drukke verkeerssituaties.

En waar zich knelpunten voordoen, grijpen we in. Met slimme maatregelen of aanpassingen aan de infrastructuur zorgen we dat het verkeer blijft doorstromen, terwijl de leefbaarheid in onze dorpen behouden blijft.

Verkeersveiligheid is gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen

Verkeersveiligheid begint bij vertrouwen. Het vertrouwen dat een kind veilig naar school kan fietsen, dat een oversteekplaats duidelijk zichtbaar is en dat automobilisten rekening houden met elkaar. Samen willen we aan dat vertrouwen bouwen. Daarom luisteren we goed naar meldingen van inwoners, want niemand ziet beter wat er in een straat gebeurt dan de mensen die er dagelijks gebruik van maken. En we laten ook zien wat we met die signalen doen, zodat inwoners weten dat hun zorgen ertoe doen.

Samen met dorpsraden kijken we ieder jaar opnieuw naar de plekken waar het misgaat of bijna misgaat. Denk aan schoolroutes, bochten, kruispunten en fietspaden. Rondom scholen maken we oversteekplaatsen veiliger, verlagen we snelheden en geven we kinderen een stem via de schoolroute-app. Daarnaast zetten we moderne en zichtbare maatregelen in zoals snelheidsdisplays, betere verlichting, drempels waar ze nodig zijn en, als het echt niet anders kan, flitscamera's. Ook bij sportvelden zoeken we samen naar manieren om kinderen veilig te laten komen en gaan. Zo bouwen we stap voor stap aan een gemeente waar verkeersveiligheid voelbaar en zichtbaar is, en waar iedereen weet: in Altena letten we op elkaar.

Duurzame mobiliteit passend bij het platteland.

CDA Altena wil dat de gemeente haar bijdrage levert aan de klimaatdoelen, maar wél op een manier die past bij het leven in onze kernen. Wat in grote steden werkt, sluit niet altijd aan bij de werkelijkheid van een plattelandsgemeente. Daarom kiezen we voor realistische en haalbare stappen die duurzaam zijn én recht doen aan hoe mensen hier wonen, werken en reizen.

We bouwen aan een fijnmazig netwerk van laadpunten in alle kernen, zodat elektrisch rijden voor iedereen binnen handbereik komt. Tegelijkertijd stimuleren we initiatieven van inwoners zelf. Deelauto's, dorpsbusjes of elektrische bakfietsen die mensen de vrijheid geven om zich duurzaam te verplaatsen. Ondernemers helpen we bij de overstap naar schonere logistiek, of het nu gaat om het bundelen van goederenstromen of om elektrisch vervoer. Voor de korte afstanden zetten we vol in op de fiets en e-bike, omdat dat gezond, betaalbaar en passend is bij de schaal van onze dorpen.

We blijven opkomen voor eerlijk mobiliteitsbeleid. Landelijke maatregelen mogen niet onnodig zwaar drukken op dorpsbewoners die vaak afhankelijk zijn van de auto. En voor wie geen auto heeft, mag er geen mobiliteitsarmoede ontstaan. Daarom blijven we pleiten voor flexibel openbaar vervoer, van belbussen tot vervoer op afroep, zodat iedereen in Altena mee kan blijven doen, ongeacht waar je woont of hoe je reist.

Samenwerking en uitvoering.

Mobiliteit stopt niet bij de gemeentegrens. Onze wegen, waterwegen en fietsroutes lopen moeiteloos over in die van onze burens, waardoor we altijd met elkaar verbonden zijn. Daarom zoekt Altena actief de samenwerking op met de provincie, Rijkswaterstaat en omliggende gemeenten. Alleen samen kunnen we de grote verkeersstromen en toekomstige mobiliteitsvraagstukken echt goed aanpakken.

We maken gebruik van slimme technieken om te begrijpen hoe verkeer zich beweegt en om onderhoud op het juiste moment te plannen, zodat inwoners zo min mogelijk hinder ervaren. Daarnaast betrekken we inwoners, scholen en ondernemers al vanaf het begin

bij nieuwe plannen. Hun ervaring en kennis zorgen ervoor dat oplossingen aansluiten bij de praktijk van alledag.

Altena staat open voor innovatie. Of het nu gaat om waterstofprojecten, slimme fietsverbindingen of nieuwe vormen van duurzame mobiliteit: we blijven graag een proeftuin voor ideeën die de toekomst dichterbij brengen. Zo groeit onze gemeente mee met de ontwikkelingen van morgen, terwijl we onze eigen identiteit en manier van leven blijven koesteren.

CDA Altena kiest voor een mobiliteit die onze dorpen verbindt en veilig houdt, die bereikbaar en duurzaam is op een manier die past bij het platteland, en die in samenwerking met inwoners en partners toekomstbestendig wordt ontwikkeld.

Onze actiepunten:

- We realiseren meer verlichte fietspaden en hebben speciale aandacht voor de **fietsveiligheid**.
- We behouden en versterken de **veerverbindingen** als volwaardig onderdeel van de regionale bereikbaarheid.
- We blijven ons inzetten om bij de aansluiting van de **rondweg Werkendam** naar de A27, het bestaande viaduct te verbreden.
- We controleren vaker op de **maximale snelheid** binnen de bebouwde kom.
- We blijven ons inzetten voor goede openbaar vervoer voorzieningen.
- We pakken samen met de provincie het verkeersknooppunt en de openbaar vervoer hub bij **de Kromme Nol** aan.

ONS CULTUREEL ERFGOED

Wij zetten in op het behoud en zorgvuldig gebruik van ons cultureel erfgoed. Van monumenten en landschap tot verenigingen, muziek en tradities. Dit erfgoed moet zichtbaar en beleefbaar blijven en met trots wordt doorgegeven aan huidige en volgende generaties. Door bescherming te verbinden met gebruik, educatie en initiatieven van inwoners blijft het erfgoed een levende bron van identiteit, betrokkenheid en verbondenheid.

11 – Ons cultureel erfgoed

Beschermen en kennen van ons cultureel erfgoed

Onze gemeente is rijk aan cultureel erfgoed. Van eeuwenoude dijken, boerderijen en kerken tot forten, linies en het unieke cultuurlandschap van de Biesbosch. Daarnaast maken ook onze muziekverenigingen, koren, fanfares en andere culturele verenigingen deel uit van dat erfgoed. Zij dragen tradities, verhalen en saamhorigheid van generatie op generatie over. Dit erfgoed vertelt het verhaal van wie wij zijn, waar we vandaan komen en hoe generaties vóór ons hebben samengeleefd met water, land, natuur én met elkaar.

Het is onze verantwoordelijkheid om dit verhaal te kennen, te koesteren en door te geven. Immers, om richting te hebben voor de toekomst, is kennis van het verleden een vereiste. We moeten zorgvuldig omgaan met wat ons is toevertrouwd, ook voor de generaties na ons. Dat vraagt om bescherming en onderhoud, maar soms ook om een nieuwe betekenis, passend bij deze tijd. Niet alles hoeft vastgezet te worden, maar alles moet wél met respect behandeld worden.

Het kennen van ons erfgoed begint bij zichtbaarheid en beleving. Dit kan door erfgoed te verbinden met educatie, toerisme en recreatie, maar ook door ruimte te geven aan culturele activiteiten in onze dorpen. Muziekverenigingen, evenementen en lokale tradities brengen erfgoed tot leven, vooral voor jongeren en nieuwe inwoners. Zo groeit trots en betrokkenheid bij onze dorpen en het buitengebied.

Veel erfgoed is in handen van inwoners, vrijwilligers, stichtingen en ondernemers. Dat geldt zowel voor monumenten en landschappen als voor het rijke verenigingsleven. Zij verdienen ruimte, vertrouwen en ondersteuning. Het CDA Altena wil dat initiatieven van onderop worden gestimuleerd en dat belemmeringen waar mogelijk worden weggenomen.

Er moet zorgvuldig worden afgewogen wat kan en wat moet worden beschermd, met oog voor landschap, cultuurhistorische waarden, sociale samenhang en leefbaarheid. Daarom moet bij nieuwe ontwikkelingen, zoals woningbouw, energietransitie en infrastructuur bewust naar oplossingen worden gezocht die recht doen aan de historische identiteit van Altena. Zo kunnen ontwikkeling en behoud hand in hand gaan.

Het verhaal van Altena moet blijven leven, niet alleen in boeken en monumenten, maar ook in muziek, tradities en het dagelijks leven van onze inwoners.

Onze actiepunten:

- We zorgen voor structureel onderhoud van **monumenten** en cultuurhistorisch waardevolle plekken.
- We ondersteunen **muziekverenigingen, koren en fanfares** met passende huisvesting, subsidies en ruimtes voor activiteiten.
- We onderzoeken de mogelijkheden en haalbaarheid van gedeelde faciliteiten t.b.v. het geven van **concerten en uitvoeringen**.
- We zetten cultureel erfgoed actief in bij onderwijs, dorpsactiviteiten en recreatieve routes.
- We maken **herbestemming van monumenten eenvoudiger** door mee te denken in procedures en vergunningen.
- We zoeken een **passende locatie** voor het bestaande **oorlogsmuseum**.
- We bieden vrijwilligers en erfgoedinitiatieven ondersteuning bij organisatie, financiering en uitvoering.
- Bij nieuwe ruimtelijke plannen nemen we **cultuurhistorie en landschapswaarden** mee in de afweging. Waar nodig voorkomen we met maatwerk dat ontwikkelingen geen doorgang kunnen vinden.

SOLIDE FINANCIËEL BELEID

Lokale lasten moeten eerlijk en betaalbaar blijven. Wij staan voor een solide financieel beleid, zodat inwoners niet worden geconfronteerd met onnodige verhogingen. Wij vinden het belangrijk dat gemeentelijke uitgaven efficiënt worden ingezet en dat keuzes uitlegbaar en zorgvuldig worden gemaakt, zodat inkomsten en uitgaven in balans blijven.

12 – Solide financieel beleid

Zorgen nu en later

Altena is een gemeente waarin we samen zorgen voor nu én later. Gezonde en duurzame financiën gaan voor ons verder dan cijfers alleen: ze staan voor verantwoordelijkheid, voor elkaar én voor de generaties die na ons komen. Daarom willen we zuinig en verstandig omgaan met het geld van onze inwoners, zodat we belangrijke voorzieningen kunnen behouden en tegelijk kunnen investeren in een toekomstbestendige gemeente.

We leven in onzekere tijden, met grote uitdagingen zoals de wooncrisis, stijgende zorgkosten en de energietransitie. Juist daarom is het belangrijk om stevig en betrouwbaar financieel beleid te voeren. We houden ons huishoudboekje op orde en voorkomen dat toekomstige generaties worden opgezadeld met onbetaalbare schulden. Altena moet een veerkrachtige gemeente zijn, die ook bij tegenslagen overeind blijft.

Daarbij gaan we zorgvuldig en transparant om met het gemeentelijke budget. Uitgaven en inkomsten blijven in balans, en we maken keuzes die uitlegbaar zijn. Jaarlijks publiceren we een begrijpelijke financiële rapportage, zodat inwoners precies kunnen zien waar hun geld naartoe gaat. Extern personeel huren we alleen in voor incidentele taken of projecten, zodat de kosten beheersbaar blijven en de kennis binnen de organisatie wordt versterkt.

We willen dat lokale regelingen eenvoudig en toegankelijk zijn voor iedereen die hulp nodig heeft. Minder bureaucratie en meer ruimte voor persoonlijk contact en maatwerk zorgen ervoor dat inwoners sneller en beter geholpen worden.

Tegelijkertijd blijven we waken over de betaalbaarheid voor onze inwoners. Lokale lasten moeten eerlijk en betaalbaar blijven. De OZB stijgt daarom niet meer dan de inflatie, en we vermijden onnodige kosten. Zo zorgen we ervoor dat wonen, leven en ondernemen in Altena betaalbaar blijft, nu én in de toekomst.

Onze actiepunten:

- We houden ons **huishoudboekje op orde** en zadelen komende generaties niet op met onbetaalbare schulden.
- Lokale lasten houden we betaalbaar; de **OZB stijgt niet meer dan de inflatie**.
- Jaarlijks publiceren we een **begrijpelijke financiële rapportage** voor inwoners, zodat iedereen weet waar het geld naartoe gaat.
- We huren alleen extern personeel in voor **incidentele taken** en/of projecten.